

Обществено-политически нагласи в България Октомври 2017 г.

В навечерието на българското председателство на Съвета на Европейския съюз се отчита ерозия в общественото доверие към политическия елит на страната. Междуинституционалното напрежение, както и зачестилите през последните месеци скандали, свързани главно със злоупотреби с власт по места (разкритията около роднинските назначения на Делян Добрев в Хасково, случая „Суджукгейт“ и т.н.), осезаемо влошават политическия климат. Сред пълнолетното население на страната преобладава негативно отношение не само към всички политически субекти, но и към публичните институции – изпълнителната, законодателната и съдебната власт. Настоящият дефицит на доверие към политическия елит се обуславя както от демонстрираното повърхностно отношение от страна на парламентарно представените партии към ключови социални политики, така и от липсата на дългосрочна визия за развитие на държавата.

Актуалният въпрос за председателството ни на Съвета на ЕС не е онзи крайъгълен камък, около който би следвало да бъде структуриран политическият дебат към момента. Като цяло, тази тема се изчерпва с представянето на приоритетите, т.нар. „Трите К“, консенсус, конкурентоспособност и кохезия, както и със скандалите около финансирането за ремонта на НДК. Представянето на България по време на председателството ни в ЕС би могло и да не предреша съдбата на кабинета „Борисов 3“, но със сигурност ще бъде от решаващо значение за мястото и ролята на България в ЕС. А предизвикателството е голямо, особено в контекста на очакваното присъединяване на страната ни в еврозоната и кандидатстването ни за членство в шенгенското пространство и пречупено през призмата на „Европа на различни скорости“ и на засилващи се протекционистки и националистически настроения в рамките на европейската общност.

Проведеното в периода 6-16 октомври 2017 г. от изследователска агенция „Маркет Линкс“ национално-представително проучване очертава следната електорална картина:

- *Оптимистите за развитието на страната в обозримо бъдеще са близо 29%, а песимистите – 65%;*
- *ГЕРБ е първа политическа сила с електорална подкрепа от 21%, следвана от БСП (17%). Обединени патриоти, коалиционен партньор в кабинета „Борисов 3“, печелят доверието на 4% от избирателите в страната, следвани от „Воля“ (3%), ДПС (3%), „Да, България“ (3%), Реформаторски блок (1%), Коалиция „Нова република“ (1%) и АБВ (1%).*
- *Висок е дялът на пълнолетните граждани на страната, които не се чувстват представени от нито един от настоящите политически субекти – общо 43% декларират, че не биха гласували или не са решили кого да подкрепят, ако днес се провеждат парламентарни избори.*

ДОВЕРИЕ КЪМ ИНСТИТУЦИИТЕ

Към момента на провеждане на настоящото проучване е видно, че президентската институция се ползва с най-високо общественото доверие. На този етап острата конфронтация между президента и ГЕРБ все още не оказва съществено негативно влияние върху публичния имидж на държавния глава.

Президентът е с най-устойчива подкрепа и най-висок положителен баланс между позитивните и негативните оценки (съотношение 56:18), следван от традиционно одобряваните институции на българската армия (40:27) и българската православна църква (38:30).

Народното събрание (12% положителни, 61% отрицателни оценки) е с най-ниска степен на обществено доверие и открояващ се отрицателен баланс между позитивни и негативни оценки.

Приблизително 21% от пълнолетните граждани на страната споделят доверие в дейността на настоящото правителство. На противоположния полюс са близо 54% от хората – те декларират, че нямат доверие в Кабинета „Борисов 3“. Към настоящия момент обаче кабинетът демонстрира политическа стабилност, а предвид предстоящото европредседателство на страната, през идните шест месеца не се очертават условия за предсрочен вот.

Министър председателят е със значително по-висок личен рейтинг в сравнение с оглавяваното от него коалиционно правителство между ГЕРБ и Обединени патриоти. 29% имат положително отношение към Бойко Борисов, дължащо се не само на личната му политическа харизма, но и на сравнително успешната му дейност в международен аспект – срещи с Меркел, Макрон и Ердоган, както и подписване на договор за приятелство, добросъседство и сътрудничество с Македония. От своя страна, около половината от пълнолетните жители на страната споделят критични възгледи относно работата на премиера.

ДОВЕРИЕ КЪМ ПОЛИТИЧЕСКИТЕ СИЛИ

Всички политически сили са с подчертано отрицателен баланс между позитивните и негативните оценки.

Преднината на ГЕРБ пред втората политическа сила БСП е около 4%. Към настоящия момент ГЕРБ може да разчита на 21% от гласоподавателите, но електоралният таван на партията е значително по-висок, тъй като около 33% декларират, че имат положително отношение към управляващата политическа сила.

Въпреки вътрешните проблеми в БСП, социалистическата партия запазва устойчива позиция - 27% от хората имат положително отношение към БСП, а 17% са готови да я подкрепят с вота си.

Въпреки че електоралната тежест на Обединени патриоти е около 4%, регистрираното доверие към тях е 21%, дължащо се на успешно изградената колаборация между тях и ГЕРБ.

Към настоящия момент останалите политически сили са с ниски стойности на електорална подкрепа. Прави впечатление, че ако десните формации намерят помежду си общ език, биха разполагали с електорален потенциал да се превърнат в трета или четвърта политическа сила върху политическата карта.

Национално-представително проучване финансирано и проведено от Маркет ЛИНКС. Обем на извадката 1017 лица над 18 г. в цялата страна. Период на провеждане: 06-16 октомври 2017.